Europees Parlement
2024-2029

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2025/2075(INI)

29.1.2026

ADVIES

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de uitvoering van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie in het rechtskader van de EU
(2025/2075(INI))

Rapporteur voor advies: Alice Kuhnke

PA_NonLeg

AMENDEMENTEN

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken dient bij de bevoegde Commissie constitutionele zaken het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 2 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) en van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM),

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Visum 4 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de jaarverslagen van het Comité van Ministers van de Raad van Europa getiteld "Supervision of the execution of judgments and decisions of the European Court of Human Rights"[1 bis],
	[1 bis] Raad van Europa, Jaarverslagen van de Commissie visserij.

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Visum 4 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het VN-Verdrag over de rechten van het kind van 1989,

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Visum 4 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de instrumenten van de VN inzake de bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, waaronder de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, de Verklaring over de rechten van personen behorende tot nationale, etnische, godsdienstige of taalkundige minderheden, de aanbevelingen van het VN-Forum voor minderheidsvraagstukken en de aanbevelingen en verslagen in het kader van de universele periodieke doorlichting van de VN, evenals de rechtspraak van de verdragsorganen van de VN en de speciale procedures van de Mensenrechtenraad,

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Visum 4 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het rapport van de onafhankelijke deskundige van de VN inzake de bescherming tegen geweld en discriminatie op grond van seksuele gerichtheid en genderidentiteit – Praktijken van zogenaamde "conversietherapie" (A/HRC/44/53), dat op 1 mei 2020 is gepubliceerd door het

Bureau van de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten,

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Visum 5 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 11 april 2024 over de opname van het recht op abortus in het EU-Handvest van de grondrechten[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2025/1279, 13.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1279/oj.

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Visum 5 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het kaderverdrag betreffende de bescherming van nationale minderheden van de Raad van Europa van 10 november 1994,

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Visum 6 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep[1 bis],

*[1 bis] **PB L 303 van 2.12.2000, blz. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj.***

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Visum 7 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (hierna "de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat")[1 bis],
	[1 bis] PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.

Amendement 10
Ontwerpresolutie
Visum 7 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad van 28 november 2008 betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht[1 bis],
	[1 bis] PB L 328 van 6.12.2008, blz. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/913/oj.

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Visum 7 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaledienstenverordening)[1 bis],
	[1 bis] PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Visum 7 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (verordening artificiële intelligentie)[1 bis],
	[1 bis] PB L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Visum 7 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (verordening gemeenschappelijke bepalingen)[1 bis],
	[1 bis] PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Visum 7 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Verordening (EU) 2024/1083 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor mediadiensten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU (Europese verordening mediavrijheid)[1 bis],
	[1 bis] PB L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Visum 7 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 25 oktober 2016 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten[1 bis], en met name paragraaf 20 daarvan,
	[1 bis] PB C 215 van 19.6.2018, blz. 162.

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Visum 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de mededeling van de Commissie van 16 juli 2025 getiteld "Een dynamische EU-begroting voor de prioriteiten van de toekomst – het meerjarig financieel kader 2028-2034" (COM(2025)0570),

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Visum 10 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de resolutie van het Europees Parlement van 12 februari 2019 over de tenuitvoerlegging van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie in het institutionele kader[1 bis],
	[1 bis] PB C 449 van 23.12.2020, blz. 28.

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Visum 10 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 7 februari 2018 over de bescherming en non-discriminatie ten aanzien van minderheden in de EU-lidstaten[1 bis],
	[1 bis] PB C 463 van 21.12.2018, blz. 21.

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Visum 10 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 22 november 2023 over ontwerpen van het Europees Parlement tot herziening van de Verdragen[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2024/4216, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj.

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Visum 10 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 18 januari 2024 over uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven tot haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2024/5733, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5733/oj.

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Visum 10 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de mededeling van de Commissie van 9 december 2021 getiteld "Een inclusiever en beschermender Europa: uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven tot haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven" (COM(2021)0777),

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Visum 10 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 11 juli 2023 over de tenuitvoerlegging van de overbruggingsclausules in de EU-Verdragen[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2024/3996, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3996/oj.

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Visum 11 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de mededeling van de Commissie van 3 maart 2021 getiteld "Een Unie van gelijkheid: Strategie inzake de rechten van personen met een handicap 2021-2030" (COM(2021)0101),

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Visum 11 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de mededeling van de Commissie van 7 oktober 2020 getiteld "Een Unie van gelijkheid: strategisch EU-kader voor gelijkheid, integratie en participatie van de Roma" (COM(2020)0620),

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Visum 11 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de mededeling van de Commissie van 2 december 2020 getiteld "Strategie ter versterking van de toepassing van het Handvest van de Grondrechten in de EU" (COM(2020)0711),

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Visum 12

Ontwerpresolutie	*Amendement*
– gezien de jaarverslagen van de Commissie over de toepassing van het EU-Handvest van de grondrechten,	– gezien de jaarverslagen van de Commissie over de toepassing van het EU-Handvest van de grondrechten, ***en met name het verslag van de Commissie van 10 oktober 2024 getiteld "Financiering ter bevordering, bescherming en handhaving van de grondrechten – Jaarverslag over de toepassing van het Handvest van de grondrechten van de EU 2024" (COM(2024)0456) alsook de jaarlijkse rechtsstaatcyclus,***

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Visum 12 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de mededeling van de Commissie van 7 maart 2025 getiteld "Een routekaart voor vrouwenrechten" (COM(2025)0097),

Amendement 28

Ontwerpresolutie
Visum 13

Ontwerpresolutie	*Amendement*
– gezien de ***jaarlijkse*** verslagen over de grondrechten van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten,	– gezien de verslagen over de grondrechten van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten ***(FRA), en met name zijn jaarlijkse verslagen over de grondrechten en zijn verslag van 19 december 2023 getiteld "EU funds: Ensuring compliance with fundamental rights",***

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Visum 13 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de mededeling van de Commissie van 5 oktober 2021 getiteld "EU-strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven (2021-2030)" (COM(2021)0615) en de voortgangsverslagen van de Commissie over actualiseringen en uitvoering van de strategie,

Amendement 30

Ontwerpresolutie
Visum 13 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het verslag van het FRA, het Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE) en Eurostat van 25 november 2024 getiteld "EU gender violence survey – Key results: Experiences of women in the 27 EU Member States",

Amendement 31

Ontwerpresolutie
Visum 13 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het in mei 2022 gepubliceerde verslag over het eindresultaat van de Conferentie over de toekomst van Europa,

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Visum 15 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het gezamenlijk verslag van het European Implementation Network (EIN) en Democracy Reporting International (DRI) getiteld "Justice Delayed and Justice Denied: Non-Implementation of European Courts Judgments and the Rule of Law" over de niet-uitvoering van arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de

	EU-lidstaten[1 bis],
	[1 bis] EIN en DRI, "Justice Delayed and Justice Denied: Non-Implementation of European Courts Judgments and the Rule of Law".

Amendement 33

Ontwerpresolutie
Visum 15 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 17 december 2020 over het burgerinitiatief "Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe"[1 bis],
	[1 bis] PB C 445 van 29.10.2021, blz. 70.

Amendement 34

Ontwerpresolutie
Visum 15 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 18 april 2023 over de institutionele betrekkingen tussen de EU en de Raad van Europa[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2023/442, 1.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/442/oj.

Amendement 35

Ontwerpresolutie
Visum 16 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden van de Raad van Europa, dat in 1992 is aangenomen,

Amendement 36

Ontwerpresolutie
Overweging B

Ontwerpresolutie	*Amendement*
B. overwegende dat er in dit verslag geen ***beoordeling*** wordt ***gegeven*** van elk afzonderlijk recht dat in het Handvest is ***opgenomen***, maar de tenuitvoerlegging van het Handvest als instrument van primaire EU-wetgeving wordt ***geanalyseerd***;	B. overwegende dat er in dit verslag geen ***evaluatie*** wordt ***gemaakt*** van elk afzonderlijk recht dat in het Handvest is ***vastgelegd***, maar ***in plaats daarvan*** de tenuitvoerlegging van het Handvest als instrument van primaire EU-wetgeving wordt ***bekeken***;

Amendement 37

Ontwerpresolutie
Overweging D bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	D bis. overwegende dat de doeltreffende toepassing van het Handvest onontbeerlijk is om de eerbiediging van de in artikel 2 VEU verankerde waarden in de hele Unie te waarborgen, door bindende normen vast te stellen voor de grondrechten die onderworpen zijn aan rechterlijke toetsing, de rechtszekerheid en verantwoordingsplicht van overheden te vergroten en de toegang van personen tot de rechter te waarborgen; overwegende dat de rechtsstaat een noodzakelijke voorwaarde is voor de bescherming van de grondrechten en dat voortdurende bedreigingen voor de onafhankelijkheid van de rechterlijke

macht, de mediavrijheid en systemen voor corruptiebestrijding de praktische toepassing van het Handvest in de weg staan;

Amendement 38

Ontwerpresolutie
Overweging E bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E bis. overwegende dat het ontbreken van geharmoniseerde indicatoren en gemeenschappelijke definities voor schendingen van de grondrechten in alle lidstaten een belemmering vormt voor het vermogen van de Unie om trends te beoordelen; overwegende dat het waarborgen van verantwoordingsplicht en een correcte uitvoering van het Handvest van essentieel belang is;

Amendement 39

Ontwerpresolutie
Overweging F

Ontwerpresolutie	*Amendement*
F. overwegende dat in artikel 51 van het Handvest het toepassingsgebied van het Handvest wordt omschreven, onder meer met betrekking tot het subsidiariteitsbeginsel, het eerbiedigen van de bevoegdheden van de lidstaten en van de Unie en de inachtneming van de grenzen van de bevoegdheden die in de Verdragen aan de Unie zijn toegedeeld;	F. overwegende dat in artikel 51 van het Handvest het toepassingsgebied van het Handvest wordt omschreven, onder meer met betrekking tot het subsidiariteitsbeginsel, het eerbiedigen van de bevoegdheden van de lidstaten en van de Unie en de inachtneming van de grenzen van de bevoegdheden die in de Verdragen aan de Unie zijn toegedeeld***, en het ook de vereiste omvat van eerbiediging van de nationale identiteit van de lidstaten, die besloten ligt in hun politieke en constitutionele basisstructuren, waaronder die voor regionaal en lokaal zelfbestuur, zoals bepaald in artikel 4, lid 2, VEU; overwegende dat het van***

essentieel belang is dat de lidstaten het Handvest in de praktijk volledig toepassen en handhaven, omdat, als zij dit niet doen, niet alleen de bescherming van de grondrechten wordt ondermijnd, maar ook de uniforme toepassing van het EU-recht, de geloofwaardigheid van de rechtsorde van de Unie en het vertrouwen van de burgers in de EU-instellingen in gevaar komen;

Amendement 40
Overweging F bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	F bis. overwegende dat de Unie in artikel 51 van het Handvest wordt opgeroepen te zorgen voor de bevordering en doeltreffende toepassing van alle daarin verankerde rechten;

Amendement 41

Ontwerpresolutie
Overweging G bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	G bis. overwegende dat burgers in de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa hebben opgeroepen tot een doortastende toepassing van het Handvest om de bescherming van grondrechten in de hele EU zo doeltreffend mogelijk te waarborgen, hetgeen ook zou helpen verder te gaan dan de huidige uitlegging van artikel 51 van het Handvest;

Amendement 42

Ontwerpresolutie
Overweging H

Ontwerpresolutie	*Amendement*
H. overwegende dat de bepalingen van het Handvest, op grond van artikel 51, alleen van toepassing zijn op lidstaten wanneer zij het Unierecht ten uitvoer leggen; overwegende dat ***de onzekere grenzen*** van ***een dergelijk vereiste*** het ***echter moeilijk maken om te bepalen of en hoe het Handvest in*** de ***praktijk moet worden toegepast***;	H. overwegende dat de bepalingen van het Handvest, op grond van artikel 51, ***in eerste instantie van toepassing zijn op de instellingen, organen en instanties van de Unie, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, en*** alleen van toepassing zijn op lidstaten wanneer zij het Unierecht ten uitvoer leggen; overwegende dat ***deze beperkte toepasbaarheid tot leemten leidt in de bescherming*** van ***de grondrechten op nationaal niveau, waardoor*** het ***toepassingsgebied van de vereiste ten aanzien van de lidstaten ontoereikend is om schendingen van*** de ***grondrechten aan te pakken***;

Amendement 43
]
Ontwerpresolutie
Overweging I

Ontwerpresolutie	*Amendement*
I. overwegende dat de instellingen, organen en instanties van de Unie zijn gebonden aan het Handvest, zelfs wanner zij ***buiten het rechtskader van de EU handelen***;	I. overwegende dat de instellingen, organen en instanties van de Unie zijn gebonden aan het Handvest, zelfs wanner zij ***EU-middelen toewijzen en besteden***;

Amendement 44

Ontwerpresolutie
Overweging I bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	I bis. overwegende dat er volgens het jaarverslag 2024 van de Commissie over de toepassing van het Handvest onvoldoende financiering wordt verstrekt aan belangrijke spelers op het gebied van de grondrechten; overwegende dat de bestaande problemen samenhangen met

de toegang tot informatie over beschikbare financiering, de beschikbaarheid van financiering voor maatregelen van lokale en regionale overheden op het gebied van grondrechten en de gevolgen van bezuinigingen in gevallen waarin die bezuinigingen het maatschappelijk middenveld en voor de grondrechten bevoegde instanties belemmeren om bij te dragen aan een open, democratisch debat;

Amendement 45

Ontwerpresolutie
Overweging I ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	I ter. overwegende dat een levendig maatschappelijk middenveld en een actieve ruimte voor het maatschappelijk middenveld onmisbare pijlers van de democratie zijn, die bijdragen tot transparantie, verantwoordingsplicht en de bevordering en bescherming van de waarden van de Unie als bepaald in artikel 2 VEU en ook tot de verstrekking van rechtsbijstand en maatschappelijke ondersteuning voor individuen, met name uit gemarginaliseerde groepen; overwegende dat de ruimte voor het maatschappelijk middenveld in de hele Unie kleiner wordt voor personen, niet-gouvernementele organisaties, mensenrechtenverdedigers, journalisten en activisten die worden geconfronteerd met toenemende en onevenredige financiële en politieke druk, hetgeen de uitvoering van het Handvest ondermijnt; overwegende dat voorspelbare, toereikende en duurzame EU-financiering op lange termijn voor het maatschappelijk middenveld van cruciaal belang is, wil het tot bloei kunnen komen en zijn rol van waakhond kunnen vervullen, en ook om de maatschappelijke veerkracht en de respons van de hele samenleving op crises

	te versterken; overwegende dat maatschappelijke organisaties ook een cruciale rol spelen bij de handhaving van het Handvest en bij het verlenen van maatschappelijke diensten, met name voor gemarginaliseerde gemeenschappen;

Amendement 46
Ontwerpresolutie
Overweging J

Ontwerpresolutie	*Amendement*
J. overwegende dat in een steeds complexer regelgevingsklimaat de toepassing van het Handvest proactief moet worden afgestemd op de veranderende prioriteiten van de EU, met inbegrip van milieu- en ***klimaatgerelateerde*** prioriteiten;	J. overwegende dat in een steeds complexer regelgevingsklimaat de toepassing van het Handvest proactief moet worden afgestemd op de veranderende prioriteiten van de EU, met inbegrip van milieu-***, klimaatgerelateerde, sociale, economische*** en ***digitale*** prioriteiten; ***overwegende dat de Commissie, de Raad en het Parlement bij de beleidsvorming systematisch gebruik moeten maken van de door het FRA verstrekte gegevens;***

Amendement 47

Ontwerpresolutie
Overweging K

Ontwerpresolutie	*Amendement*
K. overwegende dat gelijkheid een fundamentele waarde van de Unie is en een grondrecht dat is verankerd in het Handvest, het VEU en het VWEU; overwegende dat er in de hele EU nog steeds discriminerende maatregelen worden genomen;	K. overwegende dat gelijkheid een fundamentele waarde van de Unie is en een grondrecht dat is verankerd in het Handvest, het VEU en het VWEU; overwegende dat er in de hele EU nog steeds discriminerende maatregelen worden genomen ***en dat daar iets aan moet worden gedaan***;

Amendement 48

Ontwerpresolutie
Overweging K bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	K bis. overwegende dat het voorkomen en bestrijden van discriminatie van essentieel belang is om gelijkheid en de daadwerkelijke uitoefening van de grondrechten te waarborgen; overwegende dat er in de Unie nog altijd sprake is van antisemitisme en dat dit de afgelopen jaren sterk is toegenomen, hetgeen erop wijst dat er dringend doeltreffende preventie-, beschermings- en vervolgingsmaatregelen moeten worden genomen;

Amendement 49

Ontwerpresolutie
Overweging K ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	K ter. overwegende dat de doeltreffende uitvoering van het Handvest een intersectionele aanpak vereist, waarbij wordt erkend dat personen te maken kunnen krijgen met dubbele discriminatie of discriminatie op meerdere gronden vanwege hun gender, ras, etnische afkomst, handicap, leeftijd, seksuele gerichtheid of migratieachtergrond;

Amendement 50

Ontwerpresolutie
Overweging K quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	K quater. overwegende dat artikel 21 van het Handvest discriminatie verbiedt, onder meer op grond van het behoren tot een nationale minderheid;

Amendement 51

Ontwerpresolutie
Overweging K quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	K quinquies. overwegende dat talen integraal deel uitmaken van de Europese identiteit en de meest directe uitdrukking van cultuur zijn; overwegende dat de eerbiediging van culturele, godsdienstige en taalkundige verscheidenheid een fundamentele waarde van de EU is, zoals vastgelegd in artikel 22 van het Handvest;

Amendement 52

Ontwerpresolutie
Overweging K sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	K sexies. overwegende dat personen met een handicap niet dezelfde rechten genieten met betrekking tot het privéleven en het familie- en gezinsleven of het recht om een gezin te stichten; overwegende dat gedwongen sterilisatie van personen met een handicap, ook van minderjarigen, in de EU nog steeds wettelijk is toegestaan in verschillende lidstaten; overwegende dat personen met een handicap in verschillende lidstaten nog steeds op belemmeringen stuiten bij politieke participatie, zoals stemmen, en het recht om een politieke functie te bekleden;

Amendement 53

Ontwerpresolutie
Overweging L bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	L bis. overwegende dat volgens de speciale Eurobarometer-

enquête 2019 over de bekendheid van het Handvest slechts 42 % van de respondenten verklaarde van het Handvest te hebben gehoord, en dat van hen slechts 12 % daadwerkelijk wist wat het was, terwijl een meerderheid (57 %) er nog nooit van had gehoord; overwegende dat minder dan een op de vijf burgers (16 %) zich goed geïnformeerd voelde over het Handvest;

Amendement 54

Ontwerpresolutie
Overweging N

Ontwerpresolutie	*Amendement*
N. overwegende dat in artikel 14 van het Handvest ***het recht van*** elk kind op ***vrij*** onderwijs ***wordt benadrukt***;	N. overwegende dat in artikel 14 van het Handvest ***staat dat*** elk kind ***recht*** op ***onderwijs heeft en dat dit recht de mogelijkheid inhoudt om verplicht*** onderwijs ***kosteloos te volgen; overwegende dat segregatie, discriminatie en armoede aanzienlijke belemmeringen vormen voor gemarginaliseerde kinderen, met name Romakinderen, om toegang te krijgen tot hoogwaardig onderwijs;***

Amendement 55

Ontwerpresolutie
Overweging O

Ontwerpresolutie	*Amendement*
O. overwegende dat hardnekkige juridische lacunes en belemmeringen voor de wettelijke erkenning van gender, en het bestaan van conversiepraktijken onverenigbaar zijn met het Handvest; overwegende dat alle lidstaten, in overeenstemming met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, moeten zorgen voor	O. overwegende dat hardnekkige juridische lacunes en belemmeringen voor de wettelijke erkenning van gender, en het bestaan van conversiepraktijken***, namelijk praktijken gericht op het veranderen, verdringen of onderdrukken van iemands seksuele gerichtheid, genderidentiteit en/of genderexpressie,*** onverenigbaar zijn met het Handvest; overwegende dat alle

wettelijke erkenning van genderidentiteit en bescherming tegen praktijken die de waardigheid of de grondrechten van lhbtqia+-personen ondermijnen;	lidstaten, in overeenstemming met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens ***en de rechtspraak***, moeten zorgen voor wettelijke erkenning van genderidentiteit en bescherming tegen praktijken die de waardigheid of de grondrechten van lhbtqia+-personen ondermijnen***, en maatregelen moeten aannemen en uitvoeren om eerbiediging van het beginsel van non-discriminatie te waarborgen***;

Amendement 56

Ontwerpresolutie
Overweging O bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	O bis. overwegende dat in artikel 22 van het Handvest wordt benadrukt dat de Unie de taalkundige verscheidenheid moet eerbiedigen; overwegende dat bij de tenuitvoerlegging van het Handvest ook de grondrechten van personen die tot taalkundige minderheden behoren, moeten worden gewaarborgd;

Amendement 57

Ontwerpresolutie
Overweging O ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	O ter. overwegende dat de pathologisering van interseksuelen, non-binaire personen en transgenders in de EU in strijd is met de grondrechten;

Amendement 58

Ontwerpresolutie
Overweging P

Ontwerpresolutie	*Amendement*
P. overwegende dat haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen in strijd zijn met de grondrechten en in het Unierecht onvoldoende worden aangepakt; overwegende dat het van het grootste belang is de lijst van EU-misdrijven uit hoofde van artikel 83, lid 1, VWEU uit te breiden tot haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven, samen met een EU-wetgevingshandeling om deze bedreigingen, onder meer op grond van genderidentiteit ***en*** seksuele geaardheid aan te pakken;	P. overwegende dat haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen in strijd zijn met de grondrechten en in het Unierecht onvoldoende worden aangepakt; overwegende dat het van het grootste belang is de lijst van EU-misdrijven uit hoofde van artikel 83, lid 1, VWEU uit te breiden tot haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven, samen met een EU-wetgevingshandeling om deze bedreigingen, onder meer op grond van genderidentiteit***, genderexpressie,*** seksuele geaardheid ***en geslachtskenmerken*** aan te pakken; ***overwegende dat het van essentieel belang is de bescherming te versterken van personen die het risico lopen slachtoffer te worden van haat, met inbegrip van personen die tot traditionele nationale of taalkundige minderheden behoren;***

Amendement 59
Ontwerpresolutie
Overweging P bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	P bis. overwegende dat veel slachtoffers van discriminatie, haatmisdrijven en schendingen van rechten geen melding doen van deze incidenten, waardoor schendingen van de grondrechten aanhoudend worden onderschat;

Amendement 60

Ontwerpresolutie
Overweging Q

Ontwerpresolutie	*Amendement*
Q. overwegende dat het potentieel van de sociale en economische rechten die zijn	Q. overwegende dat het potentieel van de sociale en economische rechten die zijn

opgenomen in het Handvest tot nu toe onvoldoende is benut; overwegende dat de eerbiediging van ***sociale*** rechten niet alleen ***een ethische en wettelijke verplichting is***, maar ook ***een*** economische ***noodzaak***;

opgenomen in het Handvest tot nu toe onvoldoende is benut; overwegende dat ***het waarborgen van*** de eerbiediging van ***deze*** rechten niet alleen ***bijdraagt tot sociale inclusie en rechtszekerheid***, maar ook ***duurzame*** economische ***groei en participatie op de arbeidsmarkt kan stimuleren; overwegende dat de crisis rond de kosten van het levensonderhoud, die met name huisvesting, energie en voedsel treft, een belemmering vormt voor het effectieve genot van deze rechten en de gelijke deelname van burgers aan het openbare leven;***

Amendement 61
Ontwerpresolutie
Overweging R

Ontwerpresolutie	*Amendement*
R. overwegende dat in artikel 6 VEU ***ook*** wordt benadrukt dat de grondrechten, zoals zij worden gewaarborgd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, als algemene beginselen deel ***moeten*** uitmaken van het recht van de Unie;	R. overwegende dat in artikel 6 VEU wordt benadrukt dat de grondrechten, zoals zij worden gewaarborgd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, als algemene beginselen deel uitmaken van het recht van de Unie;

Amendement 62
Ontwerpresolutie
Overweging T

Ontwerpresolutie	*Amendement*
T. overwegende dat ***er weinig aandacht wordt besteed aan*** de ***sociale rechten van het Handvest bij*** het ***economische bestuur*** van de ***Unie; overwegende dat zij als grondrechten moeten worden beschouwd***;	T. overwegende dat ***het kader voor economisch bestuur van*** de ***Unie moet worden uitgevoerd op een wijze die verenigbaar is met*** het ***Handvest, met inbegrip*** van de ***sociale bepalingen die het waar van toepassing bevat***;

Amendement 63
Ontwerpresolutie
Overweging V bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	V bis. overwegende dat in artikel 10 VWEU wordt bepaald dat "de Unie [streeft] naar bestrijding van iedere discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid";

Amendement 64
Ontwerpresolutie
Overweging V ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	V ter. overwegende dat een op de drie vrouwen in de EU (30,7 %) tijdens hun leven te maken heeft gehad met fysiek geweld of bedreigingen en/of seksueel geweld, door welke dader dan ook[1 bis];
	[1 bis] FRA, EIGE en Eurostat, "EU gender-based violence survey – Key results: Experiences of women in the 27 EU Member States", Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2024.

Amendement 65
Ontwerpresolutie
Overweging W

Ontwerpresolutie	*Amendement*
W. overwegende dat transparantie van de wetgevings- en besluitvormingsprocedures van de EU een uitvloeisel is van het recht op goed bestuur, zoals uiteengezet in artikel 41 van het Handvest, en een essentiële voorwaarde voor burgers om de tenuitvoerlegging van het Handvest door de EU-instellingen te beoordelen en er naar behoren toezicht op te houden;	W. overwegende dat transparantie van de wetgevings- en besluitvormingsprocedures van de EU een uitvloeisel is van het recht op goed bestuur, zoals uiteengezet in artikel 41 van het Handvest, en een essentiële voorwaarde voor burgers om de tenuitvoerlegging van het Handvest door de EU-instellingen te beoordelen en er naar behoren toezicht op te houden; ***overwegende dat volgens de Eurobarometer-enquête van***

	november 2025 vier op de tien Europese burgers van mening zijn dat meer transparantie en toegang tot informatie over manieren om deel te nemen aan de beleidsvorming burgers het meest zouden aanmoedigen om rechtstreeks betrokken te raken bij de besluitvormingsprocessen van de EU;

Amendement 66
Ontwerpresolutie
Overweging X

Ontwerpresolutie	*Amendement*
X. overwegende dat het Handvest een essentieel instrument is voor de bescherming van de grondrechten op nieuwe en opkomende beleidsterreinen***,*** ***zoals artificiële intelligentie***;	X. overwegende dat het Handvest een essentieel instrument is voor de bescherming van de grondrechten op nieuwe en opkomende beleidsterreinen;

Amendement 67
Ontwerpresolutie
Overweging X bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	X bis. overwegende dat de digitale sfeer en opkomende technologieën, zoals artificiële intelligentie, van invloed kunnen zijn op de grondrechten als er niet voor adequate waarborgen wordt gezorgd;

Amendement 68
Ontwerpresolutie
Overweging Y bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Y bis. overwegende dat de vrijheid van meningsuiting en van informatie in het Handvest verankerde grondrechten zijn, essentiële pijlers van de democratie vormen en in de hele Unie volledig moeten worden geëerbiedigd en

gewaarborgd;

Amendement 69
Ontwerpresolutie
Overweging Y ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Y ter. overwegende dat de vrijheid van vreedzame vergadering en vereniging in het Handvest verankerde grondrechten zijn en essentiële pijlers van de democratie vormen, en in de hele Unie moeten worden geëerbiedigd en volledig moeten worden beschermd;

Amendement 70
Ontwerpresolutie
Overweging Z

Ontwerpresolutie	*Amendement*
Z. overwegende dat het Bureau voor de grondrechten (FRA) conclusies heeft geformuleerd in overeenstemming met zijn mandaat voor de doeltreffende tenuitvoerlegging van het Handvest[5], [6], [7];	Z. overwegende dat het Bureau voor de grondrechten (FRA) conclusies heeft geformuleerd in overeenstemming met zijn mandaat voor de doeltreffende tenuitvoerlegging van het Handvest[5], [6], [7]; ***overwegende dat het FRA een cruciale rol speelt bij het monitoren van de situatie van de grondrechten in de EU en de naleving van het Handvest door de lidstaten, alsook bij het ondersteunen van beleidsmakers om ervoor te zorgen dat de grondrechten in de huidige en toekomstige EU-wetgeving en -beleidsmaatregelen worden geëerbiedigd en bevorderd; overwegende dat het FRA geregeld moet worden geraadpleegd over ontwerpwetgevingsteksten die mogelijk vragen opwerpen in verband met de in het Handvest vastgelegde rechten, waaronder voorstellen van de Commissie of standpunten van de instellingen gedurende wetgevingsprocedures; overwegende dat de rol van het FRA cruciaal is, zeker tegen de achtergrond***

van de afbrokkelende democratie die in verschillende lidstaten bemerkbaar is; overwegende dat het noodzakelijk is het FRA aanvullende personele en financiële middelen toe te wijzen, zodat het nieuwe projecten kan uitvoeren die na raadpleging van de belanghebbenden zijn aangewezen, en om zijn capaciteit voor het monitoren van de toepassing van de grondrechten en de schendingen van de grondrechten te vergroten;

---

[5] Advies FRA 1/2017, 10 april 2017.

[6] Advies FRA 4/2018, 24 september 2018.

[7] FRA Focus, 11 juni 2020.

---

[5] Advies FRA 1/2017, 10 april 2017.

[6] Advies FRA 4/2018, 24 september 2018.

[7] FRA Focus, 11 juni 2020.

Amendement 71

Ontwerpresolutie
Overweging Z bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Z bis. overwegende dat het kennisniveau over het Handvest van lidstaat tot lidstaat varieert; overwegende dat er nog steeds een gebrek is aan deskundigheid op het gebied van grondrechten en dat de kennis van klachtenmechanismen op nationaal niveau beperkt blijft; overwegende dat dit gevolgen heeft voor de interpretatie en tenuitvoerlegging van het Handvest;

Amendement 72
Ontwerpresolutie
Overweging Z ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Z ter. overwegende dat het FRA een cruciale rol speelt bij het voorkomen van schendingen van grondrechten aan de buitengrenzen van de EU door toezicht te houden op de toepassing van het Handvest, van het Europees Verdrag tot

bescherming van de rechten van de mens en van het internationaal recht, door autoriteiten of overheidsorganen die zijn betrokken bij het beheer en de bewaking van grenzen;

Amendement 73

Ontwerpresolutie
Overweging Z quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Z quater. overwegende dat er verschillen zijn in het gebruik en de interpretatie van het Handvest door de rechtbanken van de lidstaten; overwegende dat rechters bewust moeten worden gemaakt van het gebruik van het Unierecht en het Handvest in nationale procedures;

Amendement 74
Ontwerpresolutie
Overweging Z quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Z quinquies. overwegende dat blijkens het gezamenlijk verslag van het EIN en DRI over de niet-uitvoering van arresten van het Europees Hof van Justitie in EU-landen lidstaten in hun gegevens over de naleving van uitspraken van het HvJ-EU en het EHRM gemeenschappelijke problemen signaleren, onder meer in verband met de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en het openbaar ministerie en de uitvoering van uitspraken met betrekking tot maatschappelijke organisaties en verschillende kwetsbare groepen, zoals de lhbtqia+-gemeenschap, asielzoekers en Roma-gemeenschappen[1 bis];

[1 bis] ***EIN en DRI, "Justice Delayed and Justice Denied: Report on the Non-Implementation of European Judgments and the Rule of Law".***

Amendement 75
Ontwerpresolutie
Overweging Z sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Z sexies. overwegende dat er zowel op basis van het Handvest zelf als op basis van de mensenrechten als onderdeel van het internationaal recht brede overeenstemming over bestaat dat de EU bij haar optreden op het gebied van extern beleid[1 bis] rekening moet houden met de grondrechten;
	[1 bis] Studie van het Europees Parlement: "The Implementation of the Charter of Fundamental Rights in the EU institutional framework", november 2025.

Amendement 76
Ontwerpresolutie
Overweging Z septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Z septies. overwegende dat het dringend noodzakelijk is een EU-noodmechanisme op te richten ter bescherming van mensenrechtenorganisaties en mensenrechtenverdedigers die onder druk staan;

Amendement 77

Ontwerpresolutie
Overweging Z octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Z octies. overwegende dat beperkingen, lastercampagnes en de criminalisering van het maatschappelijk middenveld toenemen en dat dit zorgwekkend is; overwegende dat de rapportagevereisten niet verder mogen gaan dan wat noodzakelijk is voor en in verhouding staat tot de beoogde doelen; overwegende dat er in een democratische samenleving geen plaats is voor wettelijke of financiële beperkingen of aanvallen, zoals de strafbaarstelling van humanitaire hulp, het gebruik van strategische rechtszaken tegen publieke participatie (SLAPP's) of spywaretechnologieën en het buitensporige gebruik van geweld door rechtshandhavingsautoriteiten in bepaalde lidstaten — verschijnselen die alle de vrijheid van vereniging, vergadering en meningsuiting en de vrije toegang tot informatie ondermijnen;

Amendement 78

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
1. bevestigt nogmaals dat het Handvest een essentieel en bindend onderdeel is van het EU-recht, met dezelfde juridische waarde als de Verdragen; herhaalt de verplichting om ervoor te zorgen dat de ***menselijke waardigheid, vrijheid, gelijkheid*** en ***solidariteit*** in de hele EU consequent worden geëerbiedigd en beschermd; benadrukt dat deze wettelijke verplichting ook essentieel is voor het behoud van de legitimiteit en geloofwaardigheid van de EU; verzoekt de EU-organen en de lidstaten ervoor te zorgen dat het Handvest wordt nageleefd, overeenkomstig de arresten van het HvJ-EU; herinnert eraan	1. bevestigt nogmaals dat het Handvest een essentieel en bindend onderdeel is van het EU-recht, met dezelfde juridische waarde als de Verdragen; herhaalt de verplichting om ervoor te zorgen dat de ***waarden van de EU zoals verankerd in de Verdragen*** en ***het Handvest*** in de hele EU consequent worden geëerbiedigd en beschermd; benadrukt dat deze wettelijke verplichting ook essentieel is voor het behoud van de legitimiteit en geloofwaardigheid van de EU; verzoekt de EU-organen en de lidstaten ervoor te zorgen dat het Handvest wordt nageleefd, overeenkomstig de arresten van het HvJ-EU; herinnert eraan

dat personen juridische stappen kunnen ondernemen wegens schendingen van de grondrechten;	dat personen juridische stappen kunnen ondernemen wegens schendingen van de grondrechten;

Amendement 79

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2

Ontwerpresolutie	*Amendement*
2. benadrukt dat ***de snelle veranderingen op het gebied*** van ***technologie, milieu***, ***klimaat en maatschappij een proactieve aanpak vereisen om de grondrechten te beschermen***; erkent dat het Handvest een vitale blauwdruk is om ervoor te zorgen dat op cruciale en opkomende beleidsterreinen***, zoals milieu, klimaat en artificiële intelligentie,*** de grondrechten worden geëerbiedigd, met inbegrip van ***de*** menselijke waardigheid, gelijkheid, ***het recht op*** een persoonlijke levenssfeer en ***non-discriminatie***;	2. benadrukt dat ***snelle technologische en maatschappelijke ontwikkelingen moeten worden omarmd als aanjager*** van ***kansen en vooruitgang***, ***waarbij ervoor moet worden gezorgd dat het Handvest volledig wordt nageleefd***; erkent dat het Handvest een vitale blauwdruk is om ervoor te zorgen dat op cruciale en opkomende beleidsterreinen de grondrechten worden geëerbiedigd, met inbegrip van ***het recht op*** menselijke waardigheid, gelijkheid, een persoonlijke levenssfeer***, non-discriminatie*** en ***milieubescherming***;

Amendement 80

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	2 bis. onderstreept dat eerbiediging van de rechtsstaat, als een van de in artikel 2 VEU verankerde kernwaarden van de EU en een fundamentele pijler van een democratische samenleving die de eerbiediging waarborgt van de beginselen van wettigheid, rechtszekerheid, verbod van willekeurige uitoefening van de uitvoerende macht en effectieve rechtsbescherming, inclusief toegang tot de rechter, door onafhankelijke en onpartijdige rechtbanken, ook ten aanzien van de grondrechten, de scheiding der

	machten en non-discriminatie en gelijkheid voor de wet, onlosmakelijk verbonden is met eerbiediging van het Handvest;

Amendement 81

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3

Ontwerpresolutie	*Amendement*
3. is ingenomen met de initiatieven van de Commissie ter bevordering van het Handvest en met de tussentijdse herziening van de strategie ter versterking van de toepassing van het Handvest[8];	3. is ingenomen met de initiatieven van de Commissie ter bevordering van het Handvest en met de tussentijdse herziening van de strategie ter versterking van de toepassing van het Handvest[8]; ***herinnert eraan dat de Commissie heeft toegezegd om uiterlijk in 2030 een volledige inventarisatie uit te voeren in samenwerking met de belangrijkste actoren die verantwoordelijk zijn voor handhaving van het Handvest; verzoekt de Commissie de toepassing van het Handvest te versterken en te beoordelen in hoeverre sprake is van vooruitgang met betrekking tot bekendheid, gebruik en praktische toepassing van het Handvest;***
[8] Mededeling van de Commissie van 2 december 2020 getiteld “Strategie ter versterking van de toepassing van het Handvest van de Grondrechten in de EU” (COM(2020)0711).	[8] Mededeling van de Commissie van 2 december 2020 getiteld “Strategie ter versterking van de toepassing van het Handvest van de Grondrechten in de EU” (COM(2020)0711).

Amendement 82

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	3 bis. verzoekt de Commissie de jaarverslagen over de toepassing van het Handvest aan te vullen door een overzicht

	te geven van de toepassing ervan in de hele EU en van manieren waarop de toepassing kan worden verbeterd, waaronder een uitgebreide beoordeling van elke bepaling van het Handvest en aanbevelingen aan de lidstaten;

Amendement 83

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4

Ontwerpresolutie	*Amendement*
4. herinnert eraan dat de EU en haar lidstaten verplicht zijn te handelen overeenkomstig het Handvest, de grondrechten van alle personen te waarborgen, te zorgen voor de bevordering ervan in de hele EU en bestaande lacunes in de wetgeving aan te pakken; benadrukt dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat alle beleidsmaatregelen van de EU in overeenstemming zijn met het Handvest;	4. herinnert eraan dat de EU en haar lidstaten verplicht zijn te handelen overeenkomstig het Handvest, de grondrechten van alle personen te waarborgen, te zorgen voor de bevordering ervan in de hele EU en ***daarbuiten, en*** bestaande lacunes in de wetgeving aan te pakken; benadrukt dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat alle beleidsmaatregelen van de EU***, ook het externe en economische EU-beleid,*** in overeenstemming zijn met het Handvest;

Amendement 84

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5

Ontwerpresolutie	*Amendement*
5. benadrukt dat de volledige tenuitvoerlegging van het Handvest de effectieve bescherming van de rechten van slachtoffers vereist; is ingenomen met de herziening van de richtlijn slachtofferrechten[9] ***met het oog*** op de ***invoering*** van ***bepalingen ter waarborging van*** het ***recht*** van ***slachtoffers om*** beroep ***in stellen*** tegen besluiten in strafprocedures, toegang tot billijke schadeloosstelling en uitgebreide ondersteunende diensten;	5. benadrukt dat de volledige tenuitvoerlegging van het Handvest de effectieve bescherming van de rechten van slachtoffers vereist; ***benadrukt dat alle slachtoffers toegang moeten hebben tot de rechter en adequate ondersteuning moeten krijgen; merkt op dat er nog steeds lacunes in de EU-wetgeving zijn;*** is ingenomen met de ***voorgestelde*** herziening van de richtlijn slachtofferrechten[9]***, die gericht is*** op de ***versterking*** van ***de rechten van slachtoffers zoals*** het ***instellen*** van

beroep tegen besluiten in strafprocedures, toegang tot billijke schadeloosstelling en uitgebreide ondersteunende diensten; ***dringt erop aan dat de onderhandelingen snel worden afgerond en dat er een ambitieus resultaat wordt gepresenteerd dat voorziet in een betere bescherming van de rechten van slachtoffers;***

[9] Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

[9] Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

Amendement 85

Ontwerpresolutie
Paragraaf 6

Ontwerpresolutie	*Amendement*
6. herinnert eraan dat de toegang tot de rechter voor slachtoffers van gendergerelateerd en huiselijk geweld moet worden verbeterd en dat de wetgeving in overeenstemming moet worden gebracht met de internationale verplichtingen, onder meer door wettelijke definities vast te stellen van verkrachting op basis van het gebrek aan toestemming zoals bepaald in het Verdrag van Istanbul, vrouwelijke genitale verminking en gendergerelateerd geweld online;	6. herinnert eraan dat de toegang tot de rechter voor slachtoffers van gendergerelateerd en huiselijk geweld***, met name specifieke vormen van geweld, waaronder seksueel geweld en verkrachting,*** moet worden verbeterd en dat de wetgeving in overeenstemming moet worden gebracht met de internationale verplichtingen, onder meer door wettelijke definities vast te stellen van verkrachting op basis van het gebrek aan toestemming zoals bepaald in het Verdrag van Istanbul, vrouwelijke genitale verminking en gendergerelateerd geweld online; ***herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om, met het oog op de bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld, gendergerelateerd geweld te erkennen als een nieuw EU-misdrijf op grond van artikel 83, lid 1, VWEU;***

Amendement 86

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7

Ontwerpresolutie	*Amendement*
7. benadrukt dat gelijkheid en non-discriminatie grondrechten zijn die verankerd zijn in het Handvest, dat bepaalt dat discriminatie op grond van geslacht, ras, huidskleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid verboden is, en wijst erop dat de grondrechten ook de eerbiediging omvatten van culturele, religieuze en taalkundige diversiteit; ***spreekt zijn diepe bezorgdheid uit over discriminerende maatregelen in heel Europa tegen kwetsbare groepen, waaronder lhbtqia+-personen; dringt er bij de lidstaten op aan hun verplichtingen volledig na te komen; dringt er bij de Commissie op aan in geval van schending van het Handvest inbreukprocedures in te leiden; onderstreept dat er hardnekkige lacunes in de wetgeving zijn en wijst op de zwakke handhavingsmechanismen; verzoekt de Raad onverwijld overeenstemming te bereiken over de horizontale antidiscriminatierichtlijn;***	7. benadrukt dat gelijkheid en non-discriminatie grondrechten zijn die verankerd zijn in het Handvest, dat bepaalt dat discriminatie op grond van geslacht, ras, huidskleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid verboden is, en wijst erop dat de grondrechten ook de eerbiediging omvatten van culturele, religieuze en taalkundige diversiteit;

Amendement 87

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	7 bis. uit zijn diepe bezorgdheid over discriminerende maatregelen, haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven in heel Europa die gericht

zijn tegen personen in kwetsbare situaties, zoals kinderen, vrouwen, geracialiseerde en etnische gemeenschappen, leden van de lhbtiq+-gemeenschap, migranten en asielzoekers, personen met een handicap en ouderen; verzoekt de EU maatregelen te blijven nemen tegen discriminatie, haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven die gericht zijn tegen kwetsbare groepen en zo volledige eerbiediging van de in het Handvest verankerde grondrechten voor alle personen te waarborgen;

Amendement 88
Paragraaf 7 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	7 ter. betreurt dat bepaalde lidstaten wetten en beleid blijven uitvoeren of handhaven die de in het Handvest vastgelegde grondrechten ondermijnen; benadrukt met klem dat deze praktijken in strijd zijn met de in het Handvest verankerde grondrechten, met inbegrip van maar niet beperkt tot eerbiediging van de menselijke waardigheid, de eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven, de bescherming van persoonsgegevens, de vrijheid van meningsuiting en vergadering, de vrijheid van informatie, gelijkheid voor de wet, non-discriminatie, gelijkheid, de rechten van het kind en de vrijheid van verkeer en van verblijf;

Amendement 89

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	7 quater. is ernstig bezorgd over de discriminerende maatregelen die in

	sommige lidstaten zijn ingevoerd onder het mom van bestrijding van de zogenoemde "lhbtiq+-propaganda" en "genderideologie"; benadrukt dat de Commissie snel en daadkrachtig moet optreden wanneer lidstaten de EU-wetgeving, met name het Handvest, omzeilen;

Amendement 90

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	7 quinquies. spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat sommige traditionele nationale en taalkundige minderheden nog steeds worden gediscrimineerd, zowel in de privésfeer als in het openbaar binnen de EU; betreurt dat de bevordering van rechten en beginselen met betrekking tot traditionele nationale en taalkundige minderheden nog steeds onvoldoende aan bod komt in de jaarverslagen van de Commissie over de toepassing van het Handvest; dringt er bij de Commissie op aan ervoor te zorgen dat haar verslagen uitgebreid ingaan op alle vormen van discriminatie zoals verankerd in artikel 21 van het Handvest; verzoekt de Commissie een consequentere, op de grondrechten gebaseerde aanpak te bevorderen om de rechten van minderheden binnen het rechtsstelsel van de EU te waarborgen en om gelijkheid, eerbiediging van de mensenrechten en de rechten van personen die tot minderheden behoren te versterken als onderdeel van haar bredere inspanningen om de fundamentele waarden van de EU hoog te houden;

Amendement 91

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	7 sexies. is gealarmeerd door het gebruik van gedwongen sterilisatie tegen personen met een handicap; benadrukt dat nationale wetten die dit mogelijk maken onverenigbaar blijven met het Handvest; herinnert eraan dat personen met een handicap als gevolg daarvan niet dezelfde rechten genieten om een gezin te stichten; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan ten volle gebruik te maken van de instrumenten en de geldende wetgeving ter waarborging van de politieke participatie van personen met een handicap en hun recht om een politieke functie te bekleden;

Amendement 92

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	7 septies. betreurt het gebrek aan vooruitgang in het beleid inzake gelijkheid en non-discriminatie in sommige lidstaten en spreekt zijn bezorgdheid uit over het gebrek aan uitvoering van antidiscriminatiewetgeving; betreurt dat er ondanks de toepasselijke EU-kaders, zoals Richtlijn 2000/78/EG van de Raad, nog steeds lacunes in de uitvoering zijn, waardoor slachtoffers verstoken blijven van adequate juridische ondersteuning;

Amendement 93

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	7 octies. herinnert eraan dat de EU op grond van de Verdragen en het Handvest een mandaat en een verantwoordelijkheid heeft om discriminatie te bestrijden en om gelijke behandeling van iedereen te bevorderen; dringt er bij de lidstaten op aan hun verplichtingen volledig na te komen; dringt er bij de Commissie op aan in geval van schendingen van het Handvest inbreukprocedures in te leiden en om in inbreukzaken systematisch gebruik te maken van versnelde procedures en verzoeken om voorlopige maatregelen bij het HvJ-EU; onderstreept dat er hardnekkige lacunes in de wetgeving zijn en wijst op de zwakke handhavingsmechanismen; verzoekt de Raad onverwijld overeenstemming te bereiken over de horizontale antidiscriminatierichtlijn;

Amendement 94

Ontwerpresolutie
Paragraaf 8

Ontwerpresolutie	*Amendement*
8. is ingenomen met de nieuwe strategie voor gelijkheid van ***lhbtiq'ers*** 2026-2030 (COM(2025)0725) en verzoekt de lidstaten hun nationale actieplannen of strategieën voor ***lhbtiq'ers*** te vernieuwen of ***er*** nieuwe vast te stellen, teneinde de EU-initiatieven aan te vullen met doeltreffende maatregelen op nationaal niveau;	8. is ingenomen met de nieuwe strategie voor gelijkheid van ***lhbtiq+'ers*** 2026-2030 (COM(2025)0725) en verzoekt de lidstaten hun nationale actieplannen of strategieën voor ***lhbtiq+'ers*** te vernieuwen of nieuwe vast te stellen, teneinde de EU-initiatieven aan te vullen met doeltreffende maatregelen op nationaal niveau ***en om geen initiatieven te nemen die de rechten van leden van de lhbtiq+-gemeenschap direct ondermijnen of die rechten dreigen te ondermijnen***;

Amendement 95

Ontwerpresolutie
Paragraaf 9

Ontwerpresolutie	*Amendement*
9. benadrukt dat er in de hele EU nog steeds juridische belemmeringen bestaan voor de volledige erkenning van partnerschappen tussen personen van hetzelfde geslacht en ouderschap van die personen en dat dit in strijd is met het Handvest, onder meer de bepalingen inzake het vrije verkeer van personen en de rechten van het kind, en inzake de eerbiediging van het familie- en gezinsleven; is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een verordening van de Raad inzake de erkenning van ouderschap tussen de lidstaten; wijst op het standpunt van het Parlement[10] tot ondersteuning van de erkenning van ouderschap in de hele EU, ongeacht de wijze waarop het kind wordt verwekt of geboren of het soort gezin waarin het opgroeit; verzoekt de Raad deze aanbevelingen volledig uit te voeren en de grondrechten van kinderen te beschermen, in het belang van het kind te handelen, de rechtszekerheid te vergroten en discriminatie te bestrijden;	9. benadrukt dat er in de hele EU nog steeds juridische belemmeringen bestaan voor de volledige erkenning van partnerschappen tussen personen van hetzelfde geslacht en ouderschap van die personen en dat dit in strijd is met het Handvest, onder meer de bepalingen inzake het vrije verkeer van personen en de rechten van het kind, en inzake de eerbiediging van het familie- en gezinsleven; ***merkt op dat deze belemmeringen een schending van de rechten van het kind vormen, zoals uiteengezet in het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind van 1989; benadrukt dat deze besluiten deel uitmaken van bredere campagnes tegen de lhbtqi+-gemeenschap in bepaalde lidstaten;*** is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een verordening van de Raad inzake de erkenning van ouderschap tussen de lidstaten; wijst op het standpunt van het Parlement[10] tot ondersteuning van de erkenning van ouderschap in de hele EU, ongeacht de wijze waarop het kind wordt verwekt of geboren of het soort gezin waarin het opgroeit; verzoekt de Raad deze aanbevelingen volledig uit te voeren en de grondrechten van kinderen te beschermen, in het belang van het kind te handelen, de rechtszekerheid te vergroten en discriminatie te bestrijden; ***roept de EU andermaal op om toe te zien op volledige erkenning van partnerschappen en huwelijken tussen personen van hetzelfde geslacht, in overeenstemming met de jurisprudentie van het HvJ-EU[1 bis];***
	1 bis

https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf;jsessionid=F1105D2B758FFB583CC1CCCAB0B7D24C?text=&docid=306543&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=15355674

.

[10] Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 14 december 2023 over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de rechterlijke bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning van beslissingen en de aanvaarding van authentieke akten inzake afstamming en betreffende de invoering van een Europese akte van afstamming (PB C, C/2024/4201, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4201/oj).

[10] Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 14 december 2023 over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de rechterlijke bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning van beslissingen en de aanvaarding van authentieke akten inzake afstamming en betreffende de invoering van een Europese akte van afstamming (PB C, C/2024/4201, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4201/oj).

Amendement 96
Ontwerpresolutie
Paragraaf 10

Ontwerpresolutie	*Amendement*
10. onderstreept dat het ontbreken van wettelijke gendererkenningsprocedures in strijd is met de grondrechten; dringt er bij alle lidstaten op aan de wettelijke erkenning van genderidentiteit in officiële documenten en het recht op zelfbeschikking te garanderen, de wederzijdse erkenning van genderidentiteit te waarborgen en persoonsgegevens te beschermen[11]; veroordeelt conversiepraktijken als schendingen van de grondrechten; dringt er bij de Commissie op aan deze aan te pakken met concrete maatregelen, doeltreffende sancties en bewustmakingscampagnes, ook gezien het Europees burgerinitiatief “Verbod op conversiepraktijken in de Europese Unie”;	10. onderstreept dat het ontbreken van wettelijke gendererkenningsprocedures in strijd is met de grondrechten; dringt er bij alle lidstaten op aan de wettelijke erkenning van genderidentiteit in officiële documenten en het recht op zelfbeschikking te garanderen, de wederzijdse erkenning van genderidentiteit te waarborgen en persoonsgegevens te beschermen[11]; ***pleit voor de handhaving van integraal, op mensenrechten gebaseerd beleid;*** veroordeelt conversiepraktijken***, te weten praktijken gericht op het veranderen, verdringen of onderdrukken van iemands seksuele geaardheid, genderidentiteit en/of genderexpressie,*** als schendingen van de grondrechten; dringt er bij de Commissie op aan deze aan te pakken met concrete ***maatregelen, waaronder, indien nodig, wetgevende*** maatregelen, doeltreffende sancties en bewustmakingscampagnes, ook

gezien het Europees burgerinitiatief "Verbod op conversiepraktijken in de Europese Unie";

[11] Arrest van het Gerecht van 13 maart 2025, C-247/23, ECLI:EU:C:2025:172; Arrest van het Gerecht van 9 januari 2025, C-394/23, ECLI:EU:C:2025:2; Arrest van het Gerecht van 4 oktober 2024, C-4/23, ECLI:EU:C:2024:845.

[11] Arrest van het Gerecht van 13 maart 2025, C-247/23, ECLI:EU:C:2025:172; Arrest van het Gerecht van 9 januari 2025, C-394/23, ECLI:EU:C:2025:2; Arrest van het Gerecht van 4 oktober 2024, C-4/23, ECLI:EU:C:2024:845.

Amendement 97

Ontwerpresolutie
Paragraaf 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	10 bis. verzoekt de Commissie en de lidstaten gender, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken uitdrukkelijk als beschermde gronden op te nemen in antidiscriminatiewetgeving en beleid op te stellen dat interseksuelen en non-binaire personen in staat stelt documenten te verkrijgen die een afspiegeling zijn van hun identiteit, overeenkomstig eerdere verzoeken van het Parlement en de arresten ter zake van het HvJ-EU;

Amendement 98

Ontwerpresolutie
Paragraaf 11

Ontwerpresolutie	*Amendement*
11. merkt op dat zowel de Commissie als het FRA melding heeft gemaakt van een alarmerende toename van haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen***; betreurt de verspreiding van haatmisdrijven*** en ***haatzaaiende uitlatingen ten zeerste; onderstreept dat***	11. merkt op dat zowel de Commissie als het FRA melding heeft gemaakt van een alarmerende toename van haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen ***gericht tegen personen in verschillende lidstaten,*** en ***dat deze situatie nog wordt verergerd door politieke retoriek en***

dit een ernstige bedreiging vormt voor de ***eerbiediging van de grondrechten***; wijst ***op het gebrek aan alomvattende EU-wetgeving om dit probleem aan te pakken; dringt er bij de lidstaten op aan een besluit vast te stellen om haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven op te nemen in de in artikel 83, lid 1, VWEU genoemde strafbare feiten; dringt er bij de Commissie op aan verdere opties binnen de bestaande vormen van criminaliteit te onderzoeken om wetgeving voor te stellen ter bestrijding van haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven, onder meer op grond van genderidentiteit en seksuele geaardheid;***	***onvoldoende handhaving van*** de ***wetgeving ter zake***; wijst ***erop dat sommige lidstaten haatmisdrijven niet doeltreffend hebben vervolgd of onvoldoende steun aan slachtoffers hebben verleend, waardoor het vertrouwen in de rechtsstelsels is ondermijnd en de eerbiediging van de grondrechten niet is gewaarborgd; betreurt*** de ***verspreiding van haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen ten zeerste, ook wanneer dat online gebeurt en overheidsinstanties zich daaraan schuldig maken; onderstreept dat dit een ernstige bedreiging vormt*** voor ***de eerbiediging van de grondrechten; wijst op het gebrek aan alomvattende EU-wetgeving om dit probleem aan te pakken***;

Amendement 99

Ontwerpresolutie
Paragraaf 11 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	11 bis. veroordeelt ten stelligste de toename van antisemitisme in de EU, alsook elke andere vorm van vijandigheid en geweld tegen religieuze gemeenschappen, waaronder aanvallen op gebedshuizen en onderwijscentra, intimidatie van studenten en schennis van holocaustgedenktekens; waarschuwt voor een escalatie van antisemitische daden en dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan de uitvoering van de EU-strategie ter bestrijding van antisemitisme te versnellen, het Joodse leven te ondersteunen en passende maatregelen te nemen om antisemitisme te bestrijden, en daarbij het Handvest volledig te eerbiedigen;

Amendement 100

Ontwerpresolutie
Paragraaf 11 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	11 ter. is ernstig bezorgd dat discriminatie, haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven, zowel online als offline, in de hele EU toenemen, en veroordeelt dit feit ten stelligste; benadrukt dat alle vormen van discriminatie in de EU moeten worden bestreden, met inbegrip van hardnekkige vormen van discriminatie zoals islamofobie en antiziganisme, en dat gegevens moeten worden verzameld om incidenten te kunnen monitoren; verzoekt de Commissie en de lidstaten maatregelen te nemen tegen deze toename; verlangt voorts dat personen die het risico lopen slachtoffer te worden van haat beter worden beschermd;

Amendement 101

Ontwerpresolutie
Paragraaf 11 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	11 quater. dringt er voorts bij de lidstaten op aan een besluit vast te stellen om haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven op te nemen in de in artikel 83, lid 1, VWEU genoemde strafbare feiten; dringt er bij de Commissie op aan verdere opties binnen de huidige vormen van criminaliteit te onderzoeken om wetgeving voor te stellen ter bestrijding van haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven, onder meer op grond van genderidentiteit, seksuele geaardheid en geslachtskenmerken;

Amendement 102

Ontwerpresolutie
Paragraaf 12

Ontwerpresolutie	*Amendement*
12. dringt aan op doeltreffende waarborgen voor een veilige onlineruimte ***en op de bestrijding van haat***, discriminatie en desinformatie***; onderstreept dat zij*** de menselijke waardigheid, veiligheid en democratische participatie ondermijnen; dringt aan op concrete EU-maatregelen tegen de verspreiding van illegale online-inhoud; ***dringt aan*** op de volledige tenuitvoerlegging van het EU-beleid ter bescherming van de rechten van personen;	12. dringt aan op doeltreffende waarborgen ***om te zorgen*** voor een veilige onlineruimte***; onderstreept dat haatmisdrijven, haatzaaiende uitlatingen***, discriminatie en desinformatie de menselijke waardigheid, veiligheid en democratische participatie ondermijnen***, en herinnert eraan dat vrouwen en kwetsbare groepen daar het vaakst door worden getroffen[1 bis]***; dringt aan op concrete EU-maatregelen tegen de verspreiding van illegale online-inhoud; ***roept de lidstaten bovendien*** op ***te zorgen voor*** de volledige ***en correcte*** tenuitvoerlegging van het EU-beleid***, zoals de digitaledienstenverordening, de verordening artificiële intelligentie en de Europese verordening mediavrijheid,*** ter bescherming van de rechten van personen;
	[1 bis] Verslag van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA), getiteld "Online Content Moderation – Current challenges in detecting hate speech" (Moderatie van online-inhoud — Huidige uitdagingen bij het opsporen van haatzaaiende uitlatingen), 2023.

Amendement 103

Ontwerpresolutie
Paragraaf 12 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	12 bis. is ingenomen met het toenemende gebruik van digitale participatie-instrumenten en roept op tot een breder gebruik ervan om de betrokkenheid van burgers te versterken, op voorwaarde dat er solide waarborgen zijn ter bescherming

	van de privacy, gegevensbescherming en gelijke toegang; roept de Commissie en de lidstaten op ervoor te zorgen dat technologische innovatie, waaronder artificiële intelligentie, wordt ontwikkeld en ingezet op een manier die het Handvest volledig eerbiedigt, transparantie bevordert en de grondrechten versterkt in plaats van deze te ondermijnen;

Amendement 104

Ontwerpresolutie
Paragraaf 13

Ontwerpresolutie	*Amendement*
13. verzoekt de Commissie ***ervoor*** te zorgen ***dat*** het Handvest, het recht op asiel ***en de uniforme toepassing*** van ***de normen waarin*** het ***EU-recht voorziet, volledig worden geëerbiedigd in*** het ***kader*** van ***het gemeenschappelijk Europees asielstelsel; herinnert eraan dat het belangrijk is systematische effectbeoordelingen op het gebied van de grondrechten uit te voeren; veroordeelt alle*** schendingen van de grondrechten en ongerechtvaardigde beperkingen van individuele rechten en vrijheden, met inbegrip van onmenselijke of vernederende ***behandelingen***;	13. verzoekt de Commissie te zorgen ***voor volledige eerbiediging van*** het Handvest, ***met inbegrip van*** het recht op asiel ***zoals gewaarborgd uit hoofde van artikel 18*** van ***het Handvest, overeenkomstig*** het ***Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en*** het ***Protocol betreffende de status*** van ***vluchtelingen van 31 januari 1967, en in overeenstemming met de Verdragen en de EU-wetgeving; dringt er bij*** de ***lidstaten op aan hun verplichtingen na*** te ***komen om*** schendingen van de grondrechten en ongerechtvaardigde beperkingen van individuele rechten en vrijheden, met inbegrip van onmenselijke of vernederende ***behandeling, te voorkomen***;

Amendement 105

Ontwerpresolutie
Paragraaf 13 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	13 bis. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan de bescherming van de rechten van migranten, vluchtelingen en asielzoekers verder te waarborgen, onder meer door middel van humane en

waardige opvangvoorzieningen en terugkeerprocedures, eerlijke procedures en toegang tot rechtsbijstand, volledig in overeenstemming met het Handvest;

Amendement 106

Ontwerpresolutie
Paragraaf 15 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	15 bis. roept de EU-instellingen op een dialoog aan te gaan met de Raad van Europa en nationale regeringen om ervoor te zorgen dat de bescherming van de mensenrechten doeltreffend blijft; herinnert eraan dat alle beperkingen op de uitoefening van de in dit Handvest erkende rechten en vrijheden bij wet moeten worden gesteld en de wezenlijke inhoud van die rechten en vrijheden moeten eerbiedigen;

Amendement 107

Ontwerpresolutie
Paragraaf 15 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	15 ter. vraagt om echte gendergelijkheid te waarborgen, overeenkomstig de beginselen 2 en 3 van de Europese pijler van sociale rechten; dringt voorts aan op vrijwaring van het in artikel 31 van het Handvest verankerde recht op rechtvaardige en billijke arbeidsomstandigheden en -voorwaarden, in overeenstemming met beginsel 6 van de Europese pijler van sociale rechten, waarbij sociale inclusie wordt bevorderd en het armoederisico wordt bestreden;

Amendement 108

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16

Ontwerpresolutie	*Amendement*
16. ***dringt er bij de lidstaten op aan*** het Handvest ***volledig ten uitvoer te leggen en benadrukt dat zij verplicht zijn de toepassing van*** het Handvest ***op nationaal niveau te bevorderen; dringt aan op gerichte opleidingsmodules over*** de ***uitvoering*** van het Handvest ***voor nationale overheden, justitie en wetgevers***; ***is ingenomen met grensoverschrijdende uitwisselingen ter bevordering van wederzijdse uitwisseling en goede praktijken; dringt aan op bewustmakingscampagnes die erop gericht*** zijn ***personen in staat*** te ***stellen hun rechten volledig*** in ***eigen hand te nemen***;	16. ***is bezorgd dat*** het Handvest ***nog steeds onvoldoende wordt toegepast in binnenlandse procedures voor nationale rechterlijke instanties; herinnert eraan dat het Handvest moet worden toegepast met volledige inachtneming van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, en erkent tegelijkertijd het belang van het Europees Sociaal Handvest en de Europese pijler van sociale rechten; dringt er bij de lidstaten op aan het Handvest volledig*** en ***optimaal ten uitvoer te leggen en benadrukt dat zij verplicht*** zijn ***de toepassing*** van het Handvest ***op nationaal niveau te bevorderen; verzoekt de Commissie de lidstaten te ondersteunen om ervoor*** te ***zorgen dat het Handvest door nationale rechterlijke instanties*** in ***de hele EU wordt toegepast***;

Amendement 109

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	16 bis. dringt aan op gerichte en verplichte opleidingsmodules over de uitvoering van het Handvest voor nationale overheden, justitie en wetgevers; is ingenomen met grensoverschrijdende uitwisselingen ter bevordering van het wederzijdse delen van informatie en van goede praktijken; dringt aan op bewustmakingscampagnes die erop gericht zijn personen in staat te stellen hun rechten volledig in eigen hand te nemen; verzoekt de Commissie duidelijke en praktische informatie te verspreiden over wanneer en hoe het

Handvest van toepassing is en over wanneer en hoe burgers verhaal kunnen halen; verzoekt de Commissie om door middel van toekomstige Eurobarometer-enquêtes toezicht te houden op en verslag uit te brengen over de bekendheid van het publiek met het Handvest en om het effect van bewustmakingsmaatregelen te beoordelen;

Amendement 110

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	16 ter. is ernstig bezorgd over het gebrek aan systematische effectbeoordelingen voordat de Commissie wetgevingsvoorstellen vaststelt; herinnert eraan dat het belangrijk is systematische effectbeoordelingen op het gebied van de grondrechten — inclusief op het gebied van binnenlandse zaken — uit te voeren; dringt aan op een meer samenhangende en alomvattende beoordeling van de inachtneming van de grondrechten en andere EU-waarden in de hele EU; dringt er in dit verband bij de Commissie op aan haar verplichtingen na te komen en grondige effectbeoordelingen op het gebied van de grondrechten uit te voeren bij de ontwikkeling, uitvoering en herziening van een wetgevingsvoorstel of in het kader van internationale overeenkomsten; vraagt dat het FRA hierbij wordt betrokken;

Amendement 111

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17

Ontwerpresolutie	*Amendement*
17. dringt er bij de Commissie op aan het Handvest en de rechtsorde van de Unie te beschermen door ten volle gebruik te maken van inbreukprocedures; verzoekt de Commissie te zorgen voor een consistente en doeltreffende bescherming van de grondrechten en de waarden van de Unie door een op regels gebaseerd en systematisch handhavingsmodel in te voeren om inbreuken op het Handvest, de Verdragen en het recht van de Unie aan te pakken;	17. dringt er bij de Commissie op aan het Handvest en de rechtsorde van de Unie te beschermen***, met name*** door ***nauwlettend en zorgvuldig toezicht te houden op de naleving van uitspraken van het HvJ-EU en het EHRM die verband houden met kwesties op het gebied van de grondrechten, zodat de gevolgen van niet-naleving worden beoordeeld en er maatregelen worden genomen; dringt er voorts bij de Commissie op aan*** ten volle gebruik te maken van ***alle beschikbare handhavingsinstrumenten, waaronder*** inbreukprocedures ***en financiële druk, om op te treden wanneer lidstaten geen uitvoering geven aan arresten van het HvJ-EU, waarbij relevante arresten van het EHRM als aanvullend bewijsmateriaal kunnen worden aangevoerd***; verzoekt de Commissie te zorgen voor een consistente en doeltreffende bescherming van de grondrechten en de ***andere in artikel 2 VEU verankerde*** waarden van de Unie door een op regels gebaseerd en systematisch handhavingsmodel in te voeren om inbreuken op het Handvest, de Verdragen en het recht van de Unie aan te pakken;

Amendement 112

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 bis. benadrukt de rol van EU-instellingen, met name die van het Parlement, om ervoor te zorgen dat alle EU-wetgeving in elke fase van het wetgevingsproces volledig in overeenstemming is met het Handvest en om toezicht te houden op de toepassing

	van het Handvest, zowel binnen de EU-organen als door de lidstaten; is een groot voorstander van nauwere samenwerking tussen de EU en nationale parlementen door middel van interparlementaire dialogen en gezamenlijke controlemechanismen, teneinde de consistente uitvoering van het Handvest te bevorderen en het democratisch toezicht op de bescherming van de grondrechten in de hele EU te versterken;

Amendement 113

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 ter. benadrukt dat het toezicht op de naleving van het Handvest integraal deel moet uitmaken van het instrumentarium voor de rechtsstaat van de EU en volledig aan bod moet komen in de follow-up daarvan; verzoekt de Commissie en de lidstaten het jaarlijkse rechtsstaatmechanisme te versterken door indicatoren die betrekking hebben op het Handvest verder te integreren, te zorgen voor follow-up van aanbevelingen en de dialoog met belanghebbenden op nationaal, regionaal en lokaal niveau te bevorderen;

Amendement 114
Ontwerpresolutie
Paragraaf 18

Ontwerpresolutie	*Amendement*
18. onderstreept het feit dat het HvJ-EU belangrijk ***is*** voor het waarborgen van de correcte eerbiediging van het Handvest; herinnert eraan dat de uniforme en tijdige uitvoering van arresten van het HvJ-EU een bindende verplichting vormt voor de	18. onderstreept het feit dat het HvJ-EU ***en het EHRM*** belangrijk ***zijn*** voor het waarborgen van de correcte eerbiediging van het Handvest; herinnert eraan dat de uniforme en tijdige uitvoering van arresten van het HvJ-EU een bindende verplichting

lidstaten; ***verzoekt de Commissie het toezicht op de uitvoering van arresten*** van ***het HvJ-EU te intensiveren*** door ***gebruik te maken*** van ***transparantere instrumenten, ten volle gebruik te maken van inbreukprocedures en te verzoeken om toepassing van voorlopige maatregelen wanneer dat nodig is***;	vormt voor de lidstaten; ***benadrukt dat er met een uitgebreidere en gerichtere verzameling*** van ***gegevens over de naleving*** door ***de lidstaten*** van ***de uitspraken van het HvJ-EU en het EHRM een betere inhoudelijke discussie kan worden gevoerd over de mate van niet-naleving***;

Amendement 115

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	18 bis. verzoekt de Commissie toe te zien op en te zorgen voor een betere gegevensverzameling, alsook voor de systemische en diepgaande monitoring en follow-up van de tenuitvoerlegging van arresten van het HvJ-EU en het EHRM, met name andere arresten dan die welke voortvloeien uit inbreukprocedures; verzoekt de Commissie voorts ten volle gebruik te maken van inbreukprocedures, onder meer door middel van transparantere instrumenten, en indien nodig te verzoeken om de toepassing van versnelde procedures en voorlopige maatregelen; moedigt de Commissie bovendien aan de lidstaten te ondersteunen bij het verbeteren van de verzameling van vergelijkbare, gedesaggregeerde gegevens die nodig zijn voor de ontwikkeling van empirisch onderbouwd beleid ter bestrijding van discriminatie, ongelijkheid en schendingen van de grondrechten;

Amendement 116

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	18 ter. roept de lidstaten ertoe op onverwijld uitvoering te geven aan de nog niet uitgevoerde arresten van het HvJ-EU en van het EHRM; verzoekt de Commissie om, aan de hand van objectieve criteria en duidelijke follow-upmaatregelen, toezicht te houden op de tenuitvoerlegging van de uitspraken van het HvJ-EU en het EHRM die verband houden met de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten in de EU-landen; vraagt de Commissie voorts haar bevindingen volledig op te nemen in de jaarlijkse verslagen over de rechtsstaat;

Amendement 117

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	18 quater. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat EU-financiering ook kan worden gebruikt voor initiatieven om de tenuitvoerlegging van arresten van het EHRM en het HvJ-EU te verbeteren; benadrukt de ondersteunende rol van maatschappelijke organisaties bij het bevorderen van de tenuitvoerlegging van deze arresten;

Amendement 118

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. benadrukt de essentiële rol van organen voor gelijke behandeling bij het waarborgen en beoordelen van de uitvoering van het Handvest in de lidstaten; verzoekt de lidstaten de onafhankelijkheid,	20. benadrukt de essentiële rol van ***nationale mensenrechteninstellingen (NMRI's),*** organen voor gelijke behandeling ***en ombudsdiensten*** bij het waarborgen en beoordelen van de

bevoegdheden en middelen van organen voor gelijke behandeling te waarborgen overeenkomstig de onlangs vastgestelde richtlijnen betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling[13];	uitvoering van het Handvest in de lidstaten***, waaronder de horizontale randvoorwaarden van het Handvest in het kader van de GB-verordening, alsook bij het bevorderen van een consistentere uitlegging van het Handvest***; verzoekt de lidstaten de onafhankelijkheid, bevoegdheden en middelen van organen voor gelijke behandeling te waarborgen overeenkomstig de onlangs vastgestelde richtlijnen betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling[13];
[13] Richtlijn (EU) 2024/1499 van de Raad van 7 mei 2024 betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling op het gebied van gelijke behandeling van personen ongeacht hun ras of etnische afstamming, gelijke behandeling van personen in arbeid en beroep ongeacht hun godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele oriëntatie, gelijke behandeling van vrouwen en mannen op het gebied van sociale zekerheid en de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten, en tot wijziging van Richtlijnen 2000/43/EG en 2004/113/EG (PB L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj) en Richtlijn (EU) 2024/1500 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling op het gebied van gelijke behandeling en gelijke kansen voor vrouwen en mannen in arbeid en beroep, en tot wijziging van Richtlijnen 2006/54/EG en 2010/41/EU (PB L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).	[13] Richtlijn (EU) 2024/1499 van de Raad van 7 mei 2024 betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling op het gebied van gelijke behandeling van personen ongeacht hun ras of etnische afstamming, gelijke behandeling van personen in arbeid en beroep ongeacht hun godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele oriëntatie, gelijke behandeling van vrouwen en mannen op het gebied van sociale zekerheid en de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten, en tot wijziging van Richtlijnen 2000/43/EG en 2004/113/EG (PB L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj) en Richtlijn (EU) 2024/1500 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling op het gebied van gelijke behandeling en gelijke kansen voor vrouwen en mannen in arbeid en beroep, en tot wijziging van Richtlijnen 2006/54/EG en 2010/41/EU (PB L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).

Amendement 119

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor voldoende financiering van organen voor gelijke behandeling, NMRI's en ombudsdiensten, en hen te betrekken bij het waarborgen dat EU-middelen zodanig worden ontworpen, beheerd en gecontroleerd dat de grondrechten daarmee worden geëerbiedigd en bevorderd;

Amendement 120

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 ter. herinnert eraan dat de toepassing van het Handvest ook geldt voor agentschappen op het gebied van justitie en binnenlandse zaken (JBZ), waaronder Frontex en Europol; vraagt agentschappen op het gebied van justitie en binnenlandse zaken dit Handvest volledig na te leven; verzoekt de Commissie nauwlettend toe te zien op de naleving van het Handvest door de EU-agentschappen en de bevindingen op te nemen in de evaluaties van de agentschappen, waaronder in de methodiek die wordt gebruikt voor het uitvoeren van beoordelingen;

Amendement 121

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quater. benadrukt de essentiële rol van regio's, gemeenten en steden bij de handhaving van de grondrechten; dringt

er bij de Commissie en de lidstaten op aan lokale overheden te ondersteunen bij het vertalen van rechten naar de dagelijkse praktijk en de empowerment van burgers, voortbouwend op het rapport "Human rights cities in the EU: a framework for reinforcing rights locally" van het FRA;

Amendement 122

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21

Ontwerpresolutie	*Amendement*
21. benadrukt dat maatschappelijke organisaties en mensenrechtenverdedigers essentieel zijn voor de bevordering en bescherming van het Handvest; ***dringt aan*** op ***consistente*** en ***adequate financiering van*** het maatschappelijk middenveld ***door*** de ***EU***; ***veroordeelt alle wettelijke beperkingen of aanvallen,*** en het ***buitensporige gebruik*** van ***geweld in bepaalde lidstaten***, ***die de vrijheid*** van ***vereniging***, ***vergadering*** en ***meningsuiting ondermijnen***;	21. benadrukt dat maatschappelijke organisaties en mensenrechtenverdedigers essentieel zijn voor de bevordering en bescherming van het Handvest; ***herinnert eraan dat de EU-instellingen overeenkomstig artikel 11, lid 2, VEU verplicht zijn een open, transparante en regelmatige dialoog te voeren met representatieve organisaties en met het maatschappelijk middenveld; wijst er in dit verband met name op dat*** de ***toegang tot structurele financiering een voorwaarde is voor het waarborgen van publieke participatie***; ***herinnert aan de toezegging van de Commissie in haar politieke beleidslijnen om intensiever samen te werken met maatschappelijke organisaties met expertise en een belangrijke rol bij de behartiging van specifieke maatschappelijke kwesties en de handhaving van de fundamentele rechten; wijst er daarom andermaal op dat*** het ***van fundamenteel belang blijft dat maatschappelijke organisaties, met name dankzij EU-financiering, aan activiteiten kunnen deelnemen zoals belangenbehartiging, betogingen, bevordering en bescherming*** van ***een ruimte voor het maatschappelijk middenveld***, ***onderzoeksjournalistiek of het voeren*** van ***rechtszaken***, ***en dat deze activiteiten in aanmerking moeten blijven komen voor middelen via de***

desbetreffende financieringsprogramma's en ***daarvoor voldoende specifieke financiering beschikbaar moet worden gesteld***;

Amendement 123

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 bis. verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor de toewijzing van consistente en toereikende financiële middelen aan het maatschappelijk middenveld;

Amendement 124

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 ter. beklemtoont dat het belangrijk is mediavrijheid en -pluriformiteit te waarborgen als essentiële onderdelen van de rechtsstaat en benadrukt de noodzaak om journalisten te beschermen tegen bedreigingen, SLAPP's en politiek gemotiveerde druk; dringt aan op een resoluut optreden tegen alle schendingen van de grondrechten, meer in het bijzonder de vrijheden van vergadering en vereniging, alsmede de vrijheden van meningsuiting en informatie, en op het volledige gebruik van alle beschikbare EU-instrumenten om iedere schending van het recht en de waarden van de EU aan te pakken; verzoekt de lidstaten en de Commissie de juridische context voor het maatschappelijk middenveld te verbeteren door erop toe te zien dat alle maatregelen waarmee het recht van verenigingen om middelen aan te trekken, te verwerven en

	aan te wenden wordt beperkt, een van de legitieme doelstellingen van artikel 11, lid 2, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 52, lid 1, van het Handvest nastreven;

Amendement 125

Ontwerpresolutie
Paragraaf 22

Ontwerpresolutie	*Amendement*
22. dringt erop dat EU- en nationale organen meer overleg plegen met het maatschappelijk middenveld, nationale parlementen en andere belanghebbenden, om de transparantie en inclusiviteit bij de toepassing van het Handvest te vergroten; benadrukt dat een brede dialoog en participatieve benaderingen van essentieel belang zijn om uitdagingen in verband met rechten te identificeren en te zorgen voor doeltreffende rechtsmiddelen; benadrukt dat deze betrokkenheid van meerdere belanghebbenden de democratische legitimiteit en verantwoordingsplicht versterkt en ook de ***identiteit*** van de EU als Unie die gebaseerd is op gedeelde waarden en eerbiediging van de mensenrechten versterkt;	22. dringt erop aan dat EU- en nationale organen meer ***en meer systematisch*** overleg plegen met het maatschappelijk middenveld, nationale parlementen en andere belanghebbenden, om de transparantie en inclusiviteit bij de toepassing van het Handvest te vergroten ***en de volledige uitvoering en consistente uitlegging daarvan te waarborgen***; benadrukt dat een brede dialoog en participatieve benaderingen van essentieel belang zijn om uitdagingen in verband met rechten te identificeren en te zorgen voor doeltreffende rechtsmiddelen; benadrukt dat deze betrokkenheid van meerdere belanghebbenden de democratische legitimiteit en verantwoordingsplicht versterkt en ook de ***geloofwaardigheid*** van de EU als Unie die gebaseerd is op gedeelde waarden en eerbiediging van de mensenrechten versterkt;

Amendement 126

Ontwerpresolutie
Paragraaf 22 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	22 bis. betreurt dat de Commissie geen gevolg heeft gegeven aan oproepen tot handhaving en versterking van het programma "Burgers, gelijkheid, rechten

	en waarden" (CERV) als een op zichzelf staand programma en tot meer financiering daarvoor in het volgende meerjarig financieel kader; wijst er nogmaals op hoe belangrijk het CERV-programma is geweest voor de bescherming en bevordering van de rechten en waarden die in de Verdragen, het Handvest en de toepasselijke internationale mensenrechtenverdragen zijn verankerd, onder meer door ondersteuning van maatschappelijke organisaties die actief zijn op lokaal, regionaal, nationaal en transnationaal niveau, en door het aanmoedigen van democratische en burgerparticipatie, met het oog op de instandhouding en verdere ontwikkeling van een open, op rechten gebaseerde, democratische, gelijke en inclusieve samenleving; is van mening dat het nieuwe AgoraEU-programma waarborgen moet bieden die even ambitieus zijn als het CERV-programma;

Amendement 127

Ontwerpresolutie
Paragraaf 23

Ontwerpresolutie	*Amendement*
23. benadrukt dat het belangrijk is dat de EU toetreedt tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en ***beveelt aan dat*** de Commissie snel het juridisch advies van het HvJ-EU vraagt om het toetredingsproces af te ronden; benadrukt dat deze stap essentieel is om het rechtskader van de EU af te stemmen op de hoogste normen inzake bescherming van de mensenrechten;	23. benadrukt dat het belangrijk is dat de EU toetreedt tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en ***dringt er bij*** de Commissie ***op aan*** snel het juridisch advies van het HvJ-EU vraagt om het toetredingsproces af te ronden; benadrukt dat deze stap essentieel is om het rechtskader van de EU af te stemmen op de hoogste normen inzake bescherming van de mensenrechten;

Amendement 128

Ontwerpresolutie
Paragraaf 23 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	23 bis. herhaalt dat er een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten moet worden ingesteld en dat er een scorebord moet worden opgezet voor het toezicht op de uitvoering die wordt gegeven aan alle arresten van het HvJ-EU en het EHRM die verband houden met democratie, de rechtsstaat en grondrechten;

Amendement 129

Ontwerpresolutie
Paragraaf 24

Ontwerpresolutie	*Amendement*
24. verzoekt de Europese Raad een begin te maken met de herziening van de Verdragen en het toepassingsgebied van het Handvest uit te breiden door artikel 51, lid 1, ***VEU*** te herzien, om de universele en onvoorwaardelijke bescherming van de grondrechten in het EU-kader te waarborgen;	24. verzoekt de Europese Raad een begin te maken met de herziening van de Verdragen en het toepassingsgebied van het Handvest uit te breiden door artikel 51, lid 1, ***van het Handvest*** te herzien, om de universele en onvoorwaardelijke bescherming van de grondrechten in het EU-kader te waarborgen;

Amendement 130

Ontwerpresolutie
Paragraaf 24 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	24 bis. dringt erop aan de uitvoering van artikel 51 van het Handvest aan te scherpen door te zorgen voor volledige afstemming tussen de rechterlijke instanties van de EU en die van de lidstaten om de doeltreffende bescherming van de grondrechten op alle niveaus te waarborgen;

Amendement 131

Ontwerpresolutie
Paragraaf 24 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	24 ter. pleit ervoor de uitvoering van artikel 51, lid 1, van het Handvest te versterken door het mogelijk te maken dat de daarin verankerde rechten personen beschermen wanneer lidstaten handelen binnen het toepassingsgebied van een exclusieve of gedeelde bevoegdheid van de EU, zelfs indien de EU een dergelijke bevoegdheid nog niet eerder heeft uitgeoefend;

Amendement 132
Ontwerpresolutie
Paragraaf 25

Ontwerpresolutie	*Amendement*
25. dringt aan op de expliciete opname van gender, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken in artikel 21, lid 1, van het Handvest om discriminatie op omvattende wijze bestrijden;	***Schrappen***

Amendement 133

Ontwerpresolutie
Paragraaf 26

Ontwerpresolutie	*Amendement*
26. dringt erop aan in artikel 37 van het Handvest de klimaatdoelstellingen van de EU op te nemen die zijn vastgesteld in de Europese klimaatwet[14];	***Schrappen***

[14] Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader

voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj).

Amendement 134

Ontwerpresolutie
Paragraaf 27

Ontwerpresolutie	*Amendement*
27. dringt erop aan dat het FRA wordt omgevormd tot een onafhankelijke mensenrechtenautoriteit, met meer operationele onafhankelijkheid om maatregelen te nemen om schendingen van het Handvest aan te pakken;	27. ***wijst op de belangrijke rol van het FRA bij het ondersteunen van de bevordering en bescherming van de grondrechten in de EU en onderstreept de waarde van zijn voortdurende bijdrage; dringt aan op versterking van de capaciteit van het FRA om de rechten, waarden en vrijheden van het Handvest te helpen vrijwaren;*** dringt erop aan dat het FRA wordt omgevormd tot een onafhankelijke mensenrechtenautoriteit, met meer operationele onafhankelijkheid om maatregelen te nemen om schendingen van het Handvest aan te pakken; ***verzoekt het FRA de Commissie te helpen bij de ontwikkeling van een uniforme aanpak voor de toepassing van normen inzake grondrechten op EU-financiering, alsook van specifieke criteria voor de ontvangst van middelen en richtsnoeren voor toezicht;***

Amendement 135

Ontwerpresolutie
Paragraaf 28 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	28 bis. beklemtoont dat er moet worden voorzien in systematische vormen van raadpleging van organen en instellingen die deskundig zijn op het gebied van de grondrechten in het algemeen en het Handvest in het bijzonder; verwijst in dit verband naar het FRA, maar tevens naar bevoegde organen van de Raad van Europa en de Verenigde Naties;

Amendement 136

Ontwerpresolutie
Paragraaf 28 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	28 ter. dringt aan op een bredere en meer doeltreffende toegang tot rechtsmiddelen voor alle burgers, met name in situaties waarin nationale rechters belemmeringen ondervinden bij het indienen van verzoeken om prejudiciële beslissingen, zoals in lidstaten waartegen een procedure op grond van artikel 7 VEU loopt, of wanneer de betwisting betrekking heeft op niet-wetgevingshandelingen van de instellingen, organen of instanties van de EU; onderstreept dat het vergemakkelijken van de toegang tot het HvJ-EU de justitiële dialoog zou versterken, de eenvormige toepassing van het EU-recht zou waarborgen en de bescherming van de grondrechten in de gehele EU zou bevorderen;

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur voor advies in het advies input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het ontwerpadvies door haar is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
ILGA-Europe
Liberties
Bridge EU
Save the Children

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur voor advies.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	27.1.2026
Uitslag eindstemming	+: 45 –: 24 0: 5

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

45	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Caterina Chinnici, Paulo Cunha, Lena Düpont, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Liudas Mažylis, Verena Mertens, Ana Miguel Pedro, Tomas Tobé, Pekka Toveri, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Marta Wcisło, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Barry Andrews, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Anna-Maja Henriksson, Fabienne Keller, Nathalie Loiseau, Nikola Minchev, Dainius Žalimas
S&D	Annalisa Corrado, Jonás Fernández, Isilda Gomes, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Pierfrancesco Maran, Matjaž Nemec, Aodhán Ó Ríordáin, Sandro Ruotolo, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Alessandro Zan
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Mélissa Camara, Alice Kuhnke, Katrin Langensiepen, Tineke Strik

24	-
ECR	Sergio Berlato, Stefano Cavedagna, Alessandro Ciriani, Alberico Gambino, Paolo Inselvini, Mariusz Kamiński, Nicola Procaccini, Charlie Weimers
ESN	Mary Khan, Milan Uhrík, Petar Volgin
NI	Erik Kaliňák
PPE	Christophe Gomart, Branko Grims, Nadine Morano
PfE	Tomasz Buczek, Jaroslav Bžoch, Marieke Ehlers, Petra Steger, Hermann Tertsch, Matthieu Valet, Tom Vandendriessche, Roberto Vannacci, Alexandre Varaut

5	0
The Left	Giuseppe Antoci, Konstantinos Arvanitis, Damien Carême, Özlem Demirel, Gaetano Pedulla’

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)